

lige Tilsyn og faa sine Kræfter frigjorte fra Kirkens Tjeneste, thi ingen trænger mere end en Lærer til at have sin Søndag fri. Dette er træffende og sande Ord, men det synes, som om de ingen Virkning have; man vil fastholde det gamle Standpunkt, at Lærerne skulle staa i Afhængighedsforhold til Kirken og derved, som sagt, komme til at forsømme deres vigtige Arbejde i Skolen for at passe Kirkens Tjeneste.

Til Samraad med den højtærede Minister er der fremdraget et Par Spørgsmaal fra Socialdemokratiets Side, hvorom der imidlertid ikke er stillet Ændringsforslag. Det ene gaar ud paa, om det ikke vilde være heldigt, at man oprettede særskilte Skoledirektioner for de større Købstæder. Vi have tænkt os, at Købstæder paa 20,000 Indbyggere og derved burde have deres særlige Skoledirektion. Der er, synes jeg, ingen Mening i, at saadanne store Byer som Frederiksberg, Aarhus o. s. v., der have et saa omfattende Skolevæsen, ikke ogsaa faa deres egen Skoledirektion med det øverste Styre og Tilsyn med Kommunes Skolevæsen, og som tillige kan komme til at udøve Kaldsretten for alle Embeder indenfor denne Kommunes Omraade. Men der er, som sagt, ikke stillet noget Ændringsforslag. Saa vidt jeg imidlertid forstod den højtærede Minister under Konferencen om Sagen, stillede han sig velvillig til den, og der kunde da maaske være Haab om, at dette Spørgsmaal kunde blive taget op og ordnet ved et Ændringsforslag til Lovens tredie Behandling.

Det andet Spørgsmaal drejede sig om, hvorvidt der ikke burde være en Skolekommission for hver enkelt Skole. Det ærede Medlem for Odense Amts 2den Valgkreds (H. L. Møller) har stillet et Forslag, der gaar i den Retning, og jeg har Sympati med dette Forslag. I store Kommuner vil det næsten være umuligt at overkomme det store Arbejde, der er paalagt en Skolekommission. Tænker man sig en Kommune som Dronninglund, hvor der skal være ikke mindre end 15 Skoler, og som har en Udstrækning af maaske et Par Mil, vil man indse, at det næsten er uoverkommeligt for Skolekommissionen der at udføre sit Hverv. Og i de større Købstæder, hvor der findes mange og store Skoler, vil det ogsaa være heldigt, at der til hver Skole er henlagt et Skoledistrikt, og at dette saa vælger Kommissionen for den enkelte Skole. Dette Spørgsmaal kunde muligvis ogsaa komme frem til Lovforslagets tredie Behandling.

Til Slutning skal jeg i al Korthed gennemgaa, hvad der for Socialdemokratiet er det principale i denne Sag. Det har for det første været at komme bort fra Embedsmandsstyret. For Skolen har man haft et Embedsmandsstyre, saa det har forslaaet noget. Først Præsten, saa Provsten, saa Biskoppen, Amtmanden og øverst oppe i Toppen selve Kultusministeren. Det er den ene Embedsmand efter den anden, medens Befolkningen kun har haft en ganske ringe Indflydelse paa denne Sag. Det have vi søgt at komme bort fra for at faa Skolens Styre lagt over til dem, hos hvem det naturligt hører hjemme, nemlig hos Befolkningen, særlig hos Hjemmene og Forældrene. Vi have netop ønsket at paakalde Hjemmets og Forældrenes Interesse og vække deres Ansvarfølelse. Den af os foreslaaede Ordning vilde være til uhyre Gavn for Skolens Udvikling. Den vilde for Skolen skabe den Arbejdsro, som den i høj Grad trænger til, og der vilde tillige hos Forældrene og Hjemmene vækkes en Ansvarfølelse, der kun kunde blive af det gode for Skolens Vedkommende. Vi have søgt at paakalde Hjemmene ved den Valgret, vi have foreslaaet til Skolekommissionerne, hvorved disses Medlemmer vælges ikke alene af de kommunale Vælgere, men af alle skolesøgende Børns Forældre og Værger uden Undtagelse, og vi have søgt at opnaa det samme ved Sættelsen af Direktion og Skoleraad. Alle Vegne vil man finde, at det efter vore Forslag er den almindelige Valgret, som bliver den raadende.

Vi have endvidere ment, at Skolen ikke alene skulde tage sig af Børnenes Undervisning og Opdragelse, men at den ogsaa skulde tage sig af deres fysiske Vel, og vi have derfor foreslaaet to vigtige Paragraffer, der indføre Lægetilsyn og Tandpleje i vore Skoler. Og saa have vi ønsket, at Skolen maatte faa et fagligt, et forstaaende Tilsyn, saa at det, der ofres paa Skolen, virkelig kan komme til at gøre den tilsigtede Nytte. Vi have søgt at frigøre Skolen fra Kirkens Overhøjhed, at komme bort fra Præsten og Provsten og Biskoppen som de fødte tilsynshavende overfor vor Skole. Vi have søgt at faa Religionsundervisningen stillet som et frit Fag og at faa overladt til Forældre og Værger, hvorvidt Børnene skulde deltage i det eller ikke, og vi have ogsaa søgt at frigøre Skolens Lærere fra Kirkens Indflydelse.

Naar vore Modstandere skulle sige noget rigtig slemt og nedsettende om Socialdemokratiet, pleje de at fortælle, at